המועצה הלאומית למחקר ופיתוח אזרחי
Israeli National Council for Civilian R&D

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

מדינת ישראל

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ו בטבת, תשפ"ד
7 בינואר, 2024
006/2024

חברות הזנק (סטארט-אפ) בישראל 2011-2022
ממצאים מתוך בסיס הנתונים על חברות הזנק בישראל
Startup Companies in Israel 2011-2022
Findings from the CBS Database on Startup Companies in Israel

הודעה זו עוסקת **בחברות הזנק** ובחברות הזנק שהפכו לבשלות (להלן: **חברה בשלה**),[1] ואשר פעלו בשנים 2011-2022. מקור הנתונים בהודעה הוא בסיס נתונים הכולל חברות הזנק וחברות שבשלו, שנפתחו בישראל בשנים 2003-2022. בסיס הנתונים נבנה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, במימון ובשיתוף **המועצה הלאומית למחקר ופיתוח אזרחי במשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה**, והוא מספק תמונת מצב של חברות הזנק וחברות שבשלו, תחומי פעילותן, שרידותן ונתוניהן הכלכליים (שכר, משרות, גיוסי הון ועוד).

לאורך ההודעה קיימת הפרדה בניתוח הנתונים בין חברות הזנק לבין חברות בשלות.[2]

חשוב לציין:

א) לא נכללות בבסיס הנתונים חברות הזנק שפעלו בשלב ההתהוות (Pre-Seed) וטרם נרשמו באופן רשמי במע"מ ובביטוח לאומי.

ב) במקרים רבים חברות הזנק שומרות על סודיות לגבי הטכנולוגיה שלהן. לכן קיימת הנחה כי יש הטיית חסר עבור השנים האחרונות של בסיס הנתונים, ובפרט עבור השנה האחרונה. עם קבלת מידע חדש על החברות החסרות בהמשך, יתעדכן בסיס הנתונים עבור השנים הקודמות ובמיוחד עבור השנים האחרונות.

ג) חלו שינויים בשיטת הסיווג לפי תחום פעילות.

[1] להרחבה ראו מטא דאטה (הגדרות והסברים).
[2] אלא אם כן צוין אחרת.

כתבה טל אנסלמן, אגף עסקים-כלכלה
לקבלת הסברים נא לפנות למרכז למידע סטטיסטי 02-6592666
או באמצעות טופס פנייה מקוון

- **בשנת 2022 פעלו בישראל 4,796 חברות הזנק**, עלייה שנתית ממוצעת של 3% לעומת שנת 2011.
- ב-2022 הועסקו 38.6 אלף **משרות שכיר** בחברות הזנק, עלייה של 4% לעומת שנת 2021.
- בשנים 2011-2022 **נפתחו** בישראל 8,859 חברות הזנק. 4,519 (51%) מתוכן **נסגרו** או השהו את פעילותן עד שנת 2022.
- **השכר החודשי הממוצע** למשרת שכיר[3] בחברות הזנק בשנת 2022 עמד על 25.1 אלף ש"ח, עלייה של 9% לעומת 2021 (22.9 אלף ש"ח), ופי 2 מהשכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בכלל המשק (11.8 אלף ש"ח[4]).
- 73% מחברות ההזנק ו-79% ממשרות השכיר מרוכזים **במחוזות תל אביב והמרכז**.
- בשנת 2022, כ-19% מחברות ההזנק ומהחברות הבשלות הוגדרו **'מהירות צמיחה'** (HighGrowth), כ-9% מתוכן הוגדרו כ'איילות' (Gazelles).
- בשנים 2020-2022 כ-20% מחברות ההזנק קיבלו **מענק** בסך 2.1 מיליארד ש"ח מרשות החדשנות.
- בשנת 2022 גייסו חברות ההזנק והחברות הבשלות כ-19.0 מיליארד דולר, ירידה של 45% לעומת שנת 2021.
- בשנת 2022, 2,560 חברות בשלות העסיקו 120.9 אלף **משרות שכיר** שהם 76% מסך משרות השכיר בחברות הזנק ובחברות בשלות יחד.

[למטא דאטה (הגדרות והסברים)]

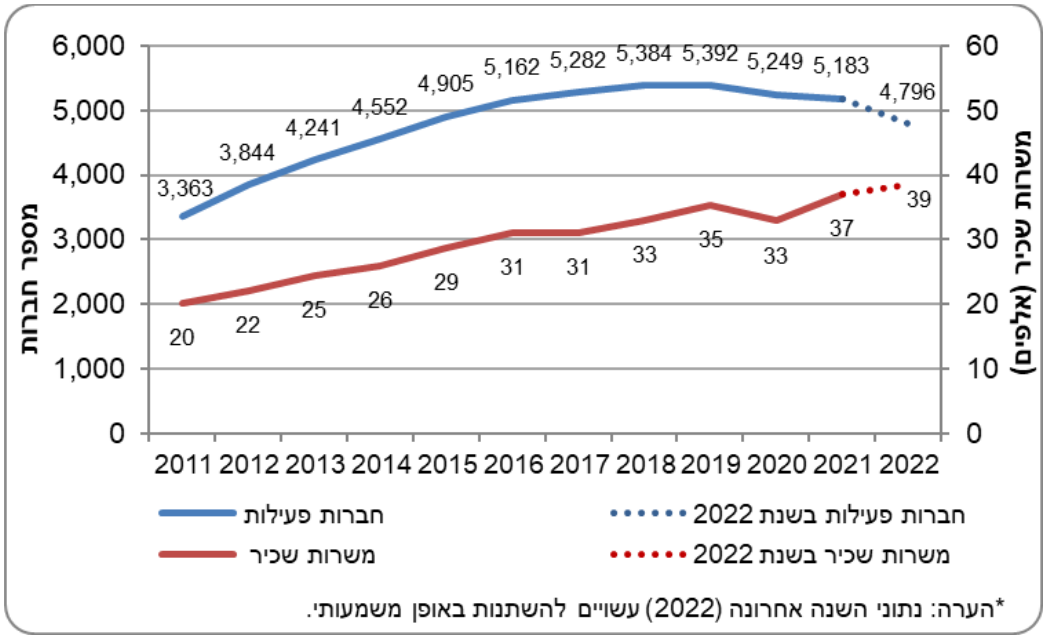
דמוגרפיה של חברות הזנק

חברות פעילות ומשרות שכיר

חברה פעילה היא חברה שבשנה מסוימת יש לה דיווחי מע"מ, ביטוח לאומי ו/או מס הכנסה. בשנת 2022 פעלו בישראל 4,796 חברות הזנק, גידול שנתי ממוצע של 3% בשנים 2011-2022. בשנת 2022 היו בחברות ההזנק 38.6 אלף משרות שכיר, עלייה של 4% לעומת 2021.

[3] להרחבה ראו [מטא דאטה (הגדרות והסברים)].
[4] הנתון מתייחס לישראלים ולזרים, ראו הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, "*תעסוקה ושכר, על פי דיווחים למוסד לביטוח לאומי ועל פי מקורות מנהליים אחרים*".

תרשים 1 - מספר חברות הזנק פעילות ומשרות שכיר, 2011-2022

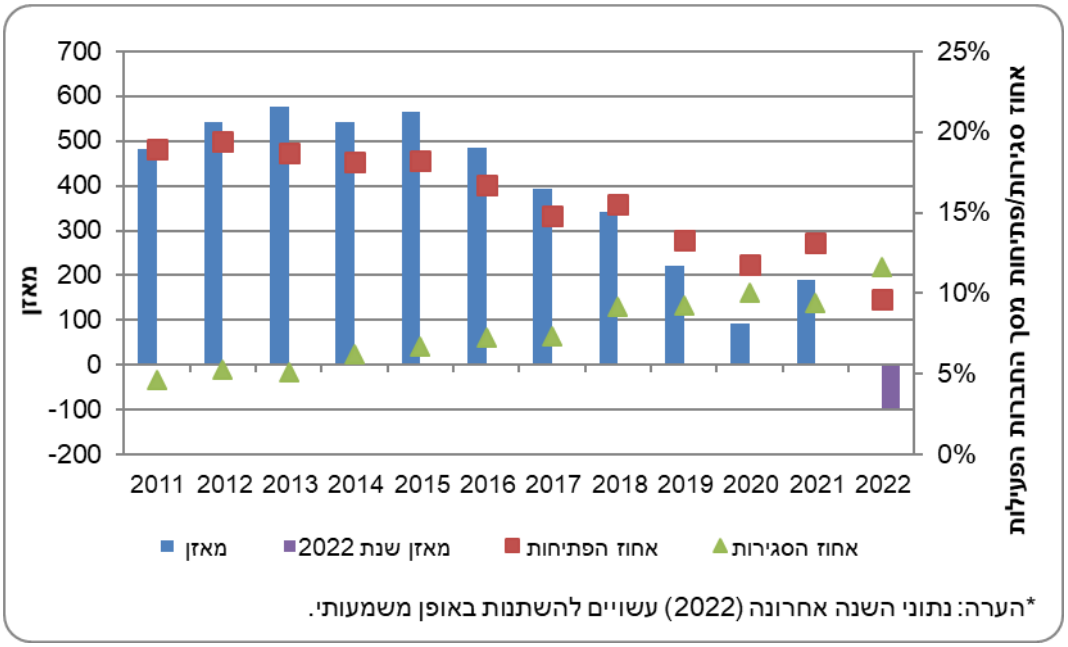

פתיחות וסגירות

בשנים 2011-2022, נפתחו 8,859 חברות הזנק, ו-4,519 מתוכן נסגרו או השהו את פעילותן.

בשנים 2011-2015 חלה עלייה שנתית ממוצעת של 4% במאזן[5] חברות ההזנק. אולם החל משנת 2016 חלו ירידות במאזן החברות. נתוני השנה אחרונה (2022) עשויים להשתנות באופן משמעותי כיוון שעדיין אין נתונים מספקים לזיהויין של חברות ההזנק.

תרשים 2 - מאזן, פתיחות וסגירות של חברות הזנק והאחוז שלהן מסך החברות הפעילות, 2011-2022

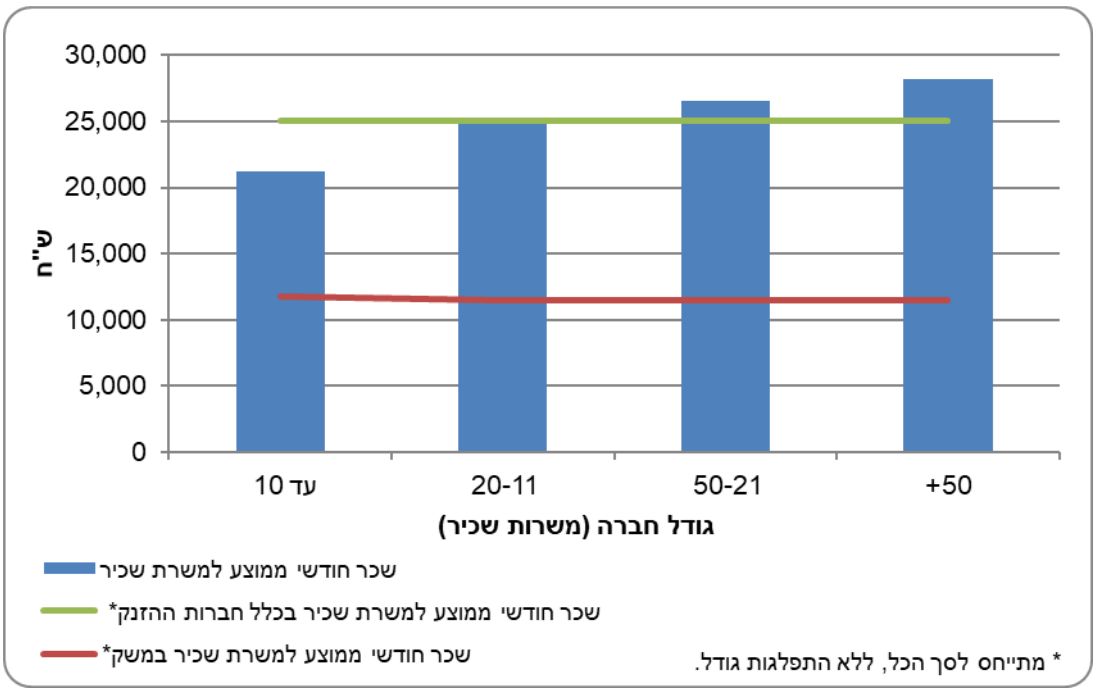

[5] הפער בין מספר החברות שנפתחו לבין מספר החברות שנסגרו.

שכר חודשי למשרת שכיר

השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בחברות הזנק בשנת 2022 עמד על 25.1 אלף ש"ח, עלייה של 9% לעומת 2021 (22.9 אלף ש"ח), ופי 2 מהשכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בכלל המשק (11.8 אלף ש"ח[6]). בחברות הזנק המעסיקות לפחות 50 משרות שכיר, השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר הוא 28.2 אלף ש"ח.

תרשים 3 - שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר בחברות הזנק לפי גודל חברה, 2022

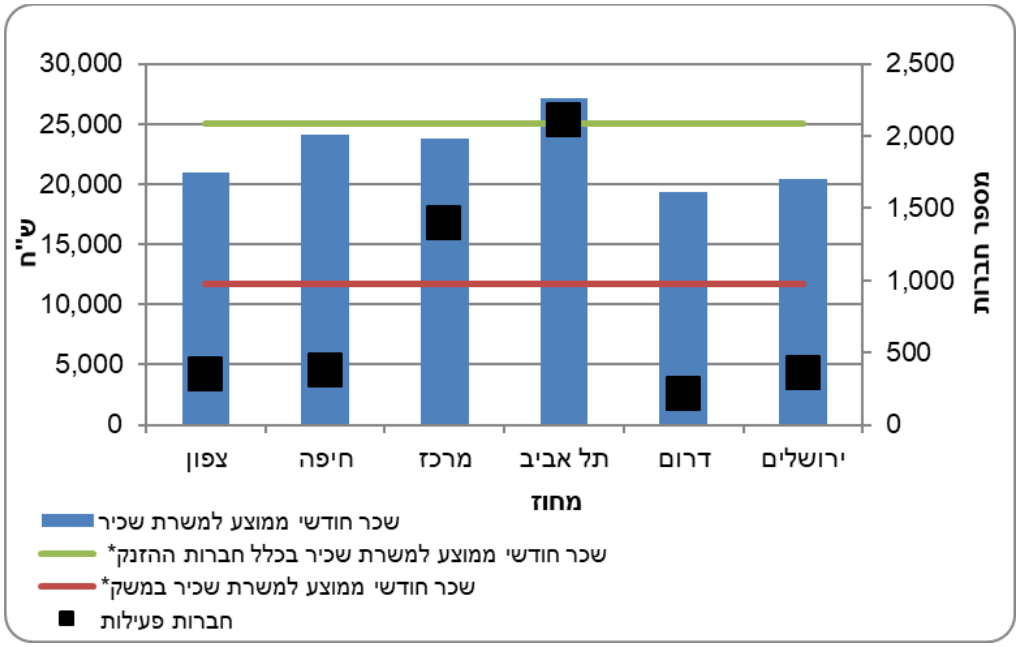

פיזור גאוגרפי

עיקר הפעילות של חברות ההזנק בישראל מתרכזת במחוזות תל אביב והמרכז. 73% מחברות ההזנק ו-79% ממשרות השכיר מרוכזים במחוזות אלו. בשנת 2022 פעלו במחוז תל אביב 2,113 חברות הזנק והשכר החודשי הממוצע למשרת שכיר היה 27.2 אלף ש"ח, פי 1.4 ממחוז הדרום שבו השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר היה 19.3 אלף ש"ח (תרשים 4).

[6] הנתון מתייחס לישראלים ולזרים. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, "*תעסוקה ושכר, על פי דיווחים למוסד לביטוח לאומי ועל פי מקורות מנהליים אחרים*".

תרשים 4 - חברות פעילות ושכר חודשי ממוצע למשרת שכיר בחברות הזנק לפי מחוז, 2022

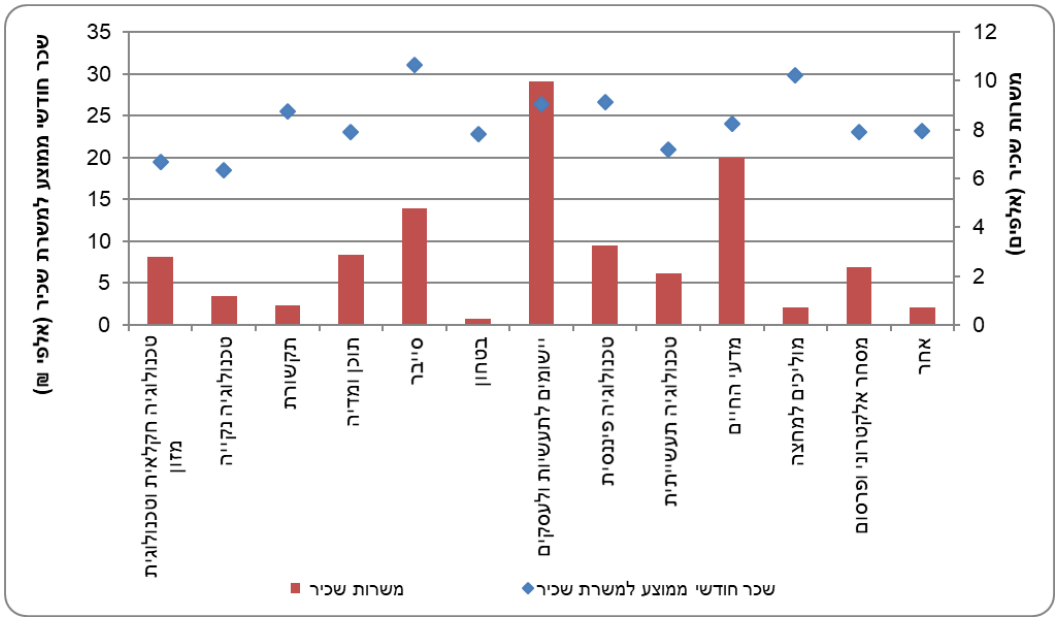
תחום פעילות

חברות ההזנק סווגו לפי שלושה-עשר **תחומי פעילות**.[7]

בשנת 2022, בתחום הפעילות יישומים לתעשיות ולעסקים נפתחו 117 חברות הזנק (לוח 2).

השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בתחום טכנולוגיה נקייה הוא 18.5 אלף ש"ח (תרשים 5).

תרשים 5 - שכר חודשי ממוצע למשרת שכיר ומשרות שכיר לפי תחום פעילות בחברות ההזנק, 2022

[7] להרחבה ראו מטא דאטה (הגדרות והסברים).

מהירות צמיחה ואיילות

חברות **מהירות צמיחה** (High Growth) הן חברות עם 10 משרות שכיר ויותר, ואחוז הגידול השנתי הממוצע במשרות השכיר שלהן לאורך תקופה של שלוש שנים גבוה מ-20%. **איילות** (Gazelles) הן חברות מהירות צמיחה שסך שנות הפעילות שלהן אינו עולה על חמש שנים.[8]

בשנת 2022 ל-19% מחברות ההזנק ומהחברות הבשלות, היו שיעורי צמיחה גבוהים והן הוגדרו **מהירות צמיחה**. מתוך החברות המהירות צמיחה, 9% היו חברות **איילות**. השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר בחברות מהירות צמיחה הוא 29.8 אלף ש"ח (לוח א).

לוח א - נתונים על חברות הזנק מהירות צמיחה ואיילות, 2022

סוג חברה	מספר חברות	אחוז מתוך חברות הזנק	ממוצע משרות שכיר בחברה	השכר החודשי הממוצע למשרת שכיר (אלפי ש"ח)
מהירות צמיחה	473	19	124	29.8
מזה: איילות	69	9	72	28.8

תמיכה ממשלתית

בשנים 2020-2022, כ-20% מחברות ההזנק קיבלו **מענק לביצוע מו"פ מרשות החדשנות** בסך 2.1 מיליארד ש"ח.[9] בשנת 2022 הסתכם המענק בכ-656 מיליון ש"ח[10], עלייה של 1% לעומת שנת 2021 בה הסתכם המענק בכ-649 מיליון ש"ח (לוח 3).

בשנת 2022, 236 מיליון ש"ח מתוך סך המענק, ניתן לחברות שעוסקות בתחום הפעילות מדעי החיים (לוח ב). כמו כן, אחוז החברות הגבוה ביותר שקיבלו מענק מרשות החדשנות, מתוך סך החברות הפעילות באותו תחום פעילות, היה בתחומי הפעילות טכנולוגיה חקלאית וטכנולוגית מזון ומוליכים למחצה (29% בכל אחד מהם).

[8] OECD (2007). Eurostat-OECD Manual on Business Demography Statistics. Author.

[9] לפחות בשנת פעילות אחת מתוך שנות הפעילות שבהן פעלה החברה.

[10] סכום ששולם בפועל, להרחבה ראו מטא דאטה (הגדרות והסברים).

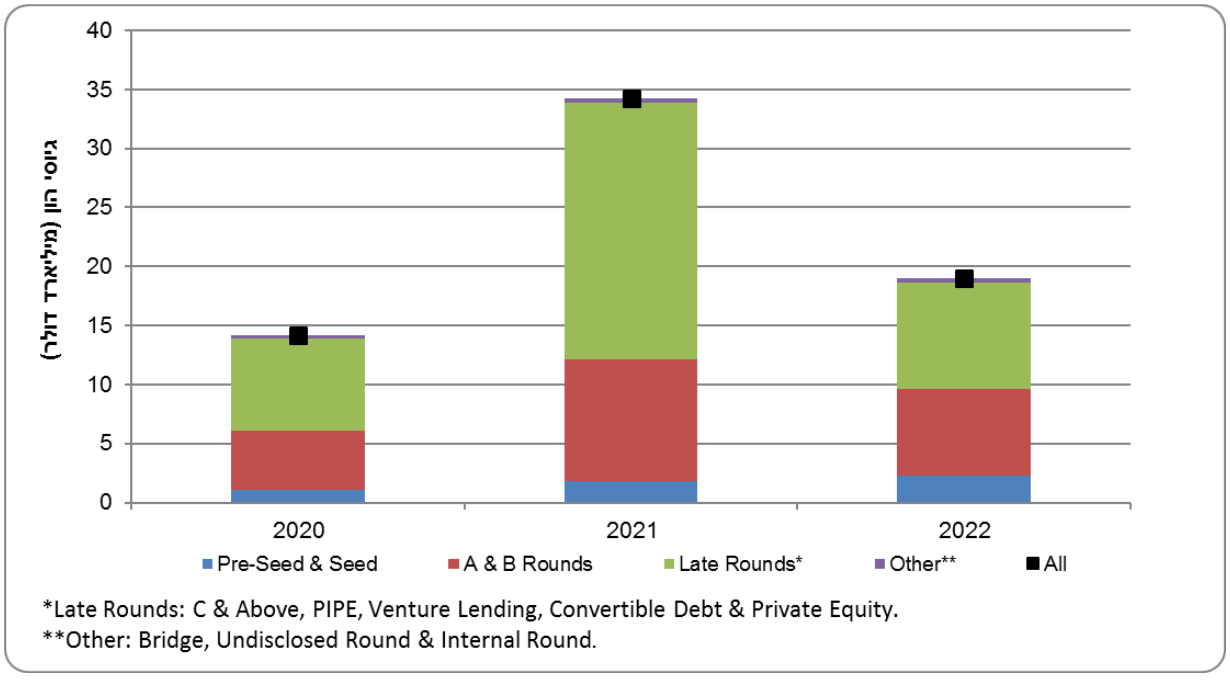
לוח ב - חברות הזנק שקיבלו מענק מרשות החדשנות, 2022

תחום פעילות	סך החברות	אחוז החברות שקיבלו מענק מתוך סך החברות	סך המענק שאושר (מיליוני ש"ח)
סך הכל	**4,796**	**15**	**656**
טכנולוגיה חקלאית וטכנולוגית מזון	347	29	80
טכנולוגיה נקייה	178	19	23
תקשורת	90	17	11
תוכן ומדיה	436	9	35
סייבר	385	11	30
בטחון	34	21	3
יישומים לתעשיות ולעסקים	1,110	10	96
טכנולוגיה פיננסית	352	6	12
טכנולוגיה תעשייתית	262	25	65
מדעי החיים	1,022	25	236
מוליכים למחצה	55	29	21
מסחר אלקטרוני ופרסום	417	5	18
אחר	108	18	25

גיוסי הון

בשנת 2022, גייסו **חברות הזנק וחברות בשלות** כ-19.0 מיליארד דולר, ירידה של 45% לעומת שנת 2021 שבה גויס 34.2 מיליארד דולר. בסוג הגיוס Pre-Seed & Seed, המתייחס לשלבי הפיתוח המוקדמים של החברות המגייסות, חלה עלייה של 28% בגיוסי הון בהשוואה לשנת 2021.

תרשים 6 - גיוסי הון לפי סוג גיוס, 2020-2022

לוח ג הוא מפת חום המציגה השוואה בין התפלגות אחוז שכיחות גיוסי ההון (לוח ג/1) לבין אחוז סכום הגיוס (לוח ג/2) מתוך סך הגיוסים, בכל תחום פעילות ולפי סוג הגיוס בשנים 2020-2022.

מן המפה עולה כי עיקר החברות מגייסות הון בסוגי גיוס Pre-Seed & Seed ו-A & B Rounds, ואילו עיקר ההון ניתן בסוגי הגיוס A & B Rounds ו-Late Rounds. לדוגמה, 47% מהחברות בתחום פעילות מסחר אלקטרוני ופרסום גייסו הון בסוג הגיוס Pre-Seed & Seed, ו-72% מההון בתחום פעילות זה ניתן בסוג הגיוס Late Rounds.

לוח ג/1 – אחוז שכיחות הגיוסים מתוך סך הגיוסים לפי תחום פעילות וסוג הגיוס, 2020-2022

תחום פעילות	Pre-Seed & Seed	A & B Rounds	Late Rounds*	Other**
סך הכל	40	37	20	3
טכנולוגיה חקלאית וטכנולוגיית מזון	47	33	14	6
טכנולוגיה נקייה	31	39	23	7
תקשורת	20	49	29	2
תוכן ומדיה	57	27	14	2
סייבר	37	43	19	1
בטחון	23	46	31	0
יישומים לתעשיות ולעסקים	42	39	17	2
טכנולוגיה פיננסית	34	42	22	2
טכנולוגיה תעשייתית	42	39	13	7
מדעי החיים	37	35	23	5
מוליכים למחצה	14	37	48	1
מסחר אלקטרוני ופרסום	47	32	19	2
אחר	60	23	17	0

* Late Rounds: C & Above, PIPE, Venture Lending, Convertible Debt & Private Equity
** Other: Bridge, Undisclosed Round & Internal Round

לוח ג/2 - אחוז סכום הגיוס מתוך סך הגיוסים לפי תחום פעילות וסוג הגיוס, 2020-2022

תחום פעילות	Pre-Seed & Seed	A & B Rounds	Late Rounds*	Other**
סך הכל	8	34	57	1
טכנולוגיה חקלאית וטכנולוגיית מזון	11	64	21	3
טכנולוגיה נקייה	5	24	69	2
תקשורת	2	49	49	0
תוכן ומדיה	14	29	56	1
סייבר	7	33	59	0
בטחון	10	48	42	0
יישומים לתעשיות ולעסקים	8	35	56	1
טכנולוגיה פיננסית	5	27	66	2
טכנולוגיה תעשייתית	12	45	39	3
מדעי החיים	11	44	41	4
מוליכים למחצה	2	23	75	0
מסחר אלקטרוני ופרסום	6	22	72	1
אחר	7	25	68	0

* Late Rounds: C & Above, PIPE, Venture Lending, Convertible Debt & Private Equity.

** Other: Bridge, Undisclosed Round & Internal Round

מידע נוסף אפשר למצוא בלוחות 4 ו-5.

חברות בשלות

חברות בשלות הן חברות הזנק לשעבר שסיימו את שלב הפיתוח של מוצר, שירות או תהליך והחלו בתהליך הייצור.[11] כאמור, **בניתוח הנתונים, החברות הבשלות אינן כוללות חברות הזנק ונבדלות מהן**.[12] בשנת 2022 היו 2,560 חברות בשלות פעילות (שהן כ-35% מסך החברות הפעילות – חברות הזנק וחברות בשלות). בחברות אלו הועסקו 120.9 אלף משרות שכיר (שהן כ-76% מסך משרות השכיר – בחברות הזנק ובחברות בשלות), לוח ד.

[11] להרחבה ראו מטא דאטה (הגדרות והסברים).

[12] אלא אם כן צוין אחרת.

לוח ד - חברות פעילות ומשרות שכיר בחברות הזנק ובחברות בשלות, 2020-2022

שנה	חברות הזנק	חברות הזנק	חברות בשלות	חברות בשלות
	חברות פעילות	משרות שכיר	חברות פעילות	משרות שכיר
2020	4,490	22,631	2,770	87,909
2021	4,772	29,084	2,679	102,787
2022	4,796	38,627	2,560	120,943

בלוח ה מוצג אחוז החברות הפעילות הבשלות בשנת 2022, מתוך סך החברות שנפתחו משנת 2003, לפי תחום פעילות. בתחום הפעילות מוליכים למחצה, 33% מהחברות שנפתחו הפכו לבשלות, ו-7% מהן מעסיקות 100 משרות שכיר ומעלה.

לוח ה - אחוז החברות הפעילות הבשלות בשנת 2022 מתוך סך החברות שנפתחו (החל משנת 2003)[13] לפי תחום פעילות

תחום פעילות	אחוז החברות הבשלות	מזה: אחוז החברות עם 100 משרות שכיר ויותר
סך הכל	**21**	**2**
טכנולוגיה חקלאית וטכנולוגיית מזון	21	1
טכנולוגיה נקייה	25	1
תקשורת	28	2
תוכן ומדיה	19	3
סייבר	25	6
בטחון	37	4
יישומים לתעשיות ולעסקים	22	3
טכנולוגיה פיננסית	19	5
טכנולוגיה תעשייתית	28	3
מדעי החיים	21	1
מוליכים למחצה	33	7
מסחר אלקטרוני ופרסום	19	2
אחר	20	2

תרשים 7 בוחן את החברות הבשלות לאורך שנות הפעילות 2011-2022. בתרשים מופיע מספר החברות הפעילות בחלוקה לפי גודל: חברות פעילות המעסיקות עד 25 משרות שכיר, וחברות פעילות המעסיקות יותר מ-25 משרות שכיר. מהתרשים עולה כי חלק קטן מתוך החברות הבשלות מעסיקות חלק גדול מסך משרות השכיר בחברות אלו. לדוגמה, בשנת 2022, 36% מסך החברות הבשלות (שבהן יותר מ-25 משרות שכיר) מעסיקות כ-92% מתוך סך משרות השכיר בחברות הבשלות.

[13] כל החברות שנפתחות הן בראשיתן חברות הזנק.

תרשים 7 - חברות פעילות ומשרות שכיר בחברות בשלות, 2011-2022

